

קברו של צבי-חיים בקובל. צבי-חיים ושושנה-רוזה רוזנצוויג עם בתם הלנה. תמונות מלפני מלחמה.

ב'דף עד' כתבה הלנה רוזנצוויג, סבתי, על אמה שושנה-רוזה, שנולדה ב-1878 בפולין לאסתר ויחיאל ויסליצקי, שהשתייכו לקהילת טומשוב מזובצקי והיו בעלי נתינות פולנית. אלי מנדל, חבר ילדות של בנה, כתב באחד מילקוטי ווהלין עליה, שהייתה אישה קשישה, בעלת גוף ממוצע, נראתה ממש כמו גרמניה. בביתה דיברו רק גרמנית ואצלה בבית היה תמיד שקט-שא, "שלווה מוחלטת". היו נוהגים שם תמיד ללכת על ראשי האצבעות. עקרת הבית שושנה-רוזה רוזנצוויג לבית ויסליצקי, נטע זר בקהילת ווהלין, נרצחה בקובל ב-1942, בפעולת השמדה המונית.

אדולף ויסליצקי-אחיה של שושנה-רוזה.

יושבים משמאל לימין: שושנה-רוזה, אליעזר-לזר, הלנה. עומדים אדולף-יהודה משמאל ויוסף וייסברגר במרכז התמונה.

צבי חיים, סבא רבא שלי, נפטר בקובל ב-1925. על מצבתו נכתב בעברית: "סדר חיידך כאשר תחפוץ היותם בשעת מותך". עליו כתב אלי מנדל, שהיה יהודי נאה בעל זקנקן לבן קצוץ סבי-סביב. כיפה לבנה לראש השיבה הלבן, הנאה שלו. לסבתי היו שמונה אחים. לצערי איני יודעת לספר עליהם. שמותיהם הידועים לי: אדולף-יהודה, אליעזר-לזר, פרידה, פאני, אווה, מריכן. אני יודעת את מראה פניהם של אדולף, לזר ומריכן מהתמונות שמצאתי באלבומה של סבתי.

האחים לבית רוזנצוויג תמונות מלפני מלחמה.

אדולף-יהודה רוזנצוויג.

ב'דף עד' כתבה סבתי על אחיה, אדולף-יהודה, שנולד בלוצק, פולין, ב-1905, שהיה מנהל חשבונות רווק, שנרצח בקובל ב-1942, בפעולת השמדה המונית. אלי מנדל כתב על חברו, אדולף, שהיו לו תכונות של הולך בראש, מנהיג מלידה. שהיה בולט מכולם, בבית הספר, בקן (השומר הצעיר), ברחוב.

צבי חיים פולישוק, מותיקי קובל, ציין שאדולף היה גם הספרן בספריה העברית בקובל. צבי גרינבלט, אף הוא מותיקי קובל, גר בשכונת למשפחת רוזנצוויג, ברח' וורשבסקה בקובל. הוא זוכר היטב את סבתי והוריה ואת אדולף. על האחים הנוספים לא יודע לספר דבר. מאשה הינוך, אחותו, כתבה אף היא 'דף עד' על אדולף. ראיתי את התמונות של משפחת גרינבלט, של מאשה ואמה במטבח, של המשפחה ליד השולחן, ויכולתי לדמיין את משפחת רוזנצוויג בסגנון ריהוט ולבוש דומה.

על אחותה, פרידה פסלר לבית רוזנצוויג, ועל בעלה של אחותה, איזידור-ישראל פסלר, כתבה סבתי ב'דפי עד', שנרצחו בלוב, פולין, ב-1941. פרידה רוזנצוויג נולדה בלוצק, פולין, ב-1895 והייתה פקידה. איזידור-ישראל פסלר נולד במרימפול, פולין, ב-1892 והיה עורך דין.

משמאל לימין: לזר, אחותו מריכן, בן אחותו אדוה, בת אחותו אוקסנה ובעלה של אחותו בוריס.

בנו של אליעזר-לזר רוזנצוויג. תמונות מ-1940.

אליעזר-לזר, אשתו ולוציה ודור ההמשך.

דף עד' נוסף, שכתבה סבתי הוא על יחיאל רוזנצוויג, בנם של לזר ולוציה, שנולד בלנינגרד, ברית המועצות, ב- 1919 ונהרג בקרב בשפטובקה, ברית המועצות, ב- 1941.

אליעזר-לזר רוזנצוויג היה אחיה של סבתי. ב- 1939 התארחה אינקה, בתה של סבתי, אצל דודה לזר בלנינגרד. הדוד לזר חי בלנינגרד עד שנת 1974, וימים אחרים לפני מותו התבשר, על ידי מכתב ששלחה לו סבתי, שנולד בכורי אלעד, נין ראשון של סבתי.

הלנה ויוסף וייסברגר, מימינם אינקה, משמאלם אילונקה. תמונה מ- 1948.

הלנה רוזנצוויג ב- 1922.

סבתי נישאה ליוסף בן יצחק וייסברגר ובנותיהם היו אינקה, דודתי, ואילונה, אימי. אחרי המלחמה המשפחה עלתה ארצה. סבתי וסבי התיישבו בגבעת אולגה. אינקה נישאה למשה שמואלי והזוג חי בקבוץ יקום, שם נולדו בניהם גיורא וערן. אילונה נישאה לגדליהו וינברג והזוג חי בתחילת דרכו בארץ בטבריה, שם נולדנו (ב-1951) אחותי תאומתי, אירית ואני, אורנה.

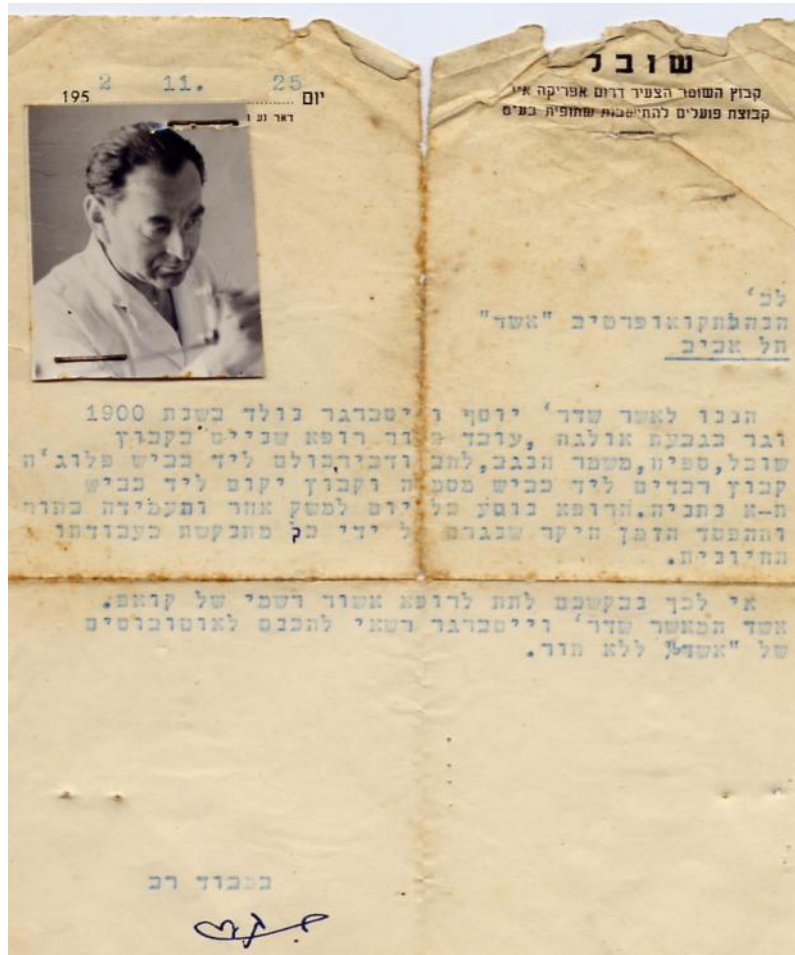

סבתא הלנה עם גיורא בשמאלה (נולד ב- 1953) וערן בימינה (נולד ב- 1955).

במרכז סבתא הלנה, מימינה אינקה, משמאלה אילונה והתאומות - אירית ואורנה. תמונה מ- 1951.

סבי נטע עץ ביער קדושי פולין לזכר משפחתו שנספתה בשואה. לא מצאתי, לצערי הרב, 'דפי עד' על משפחת וייסברגר. סבי, יוסף וייסברגר, נפטר ב- 1955 והותיר את סבתי, הלנה, אלמנה עצובה ולבושת שחורים עד פטירתה ב- 1986. ב- 1955 היינו, אחותי ואני, בנות ארבע.

סבא יוסף. כך היה ב- 1952 בישראל.

סבא יוסף ואחותי אירית בגבעת אולגה ב- 1952.

תעודה שניתנה לסבי על שנטע עץ ביער קדושי פולין.

כל נכדיה של סבתא הלנה. אירית ואורנה מבלות חופשות קיץ אצל הסבתא בגבעת אולגה. גם גיורא וערן מצטרפים. סבתא לוקחת את הנכדים לחוף הים היפה של אולגה.

סבתא הלנה, משמאלה נכדתה אורנה ומימינה נכדתה אירית. ב-1973.

סבתא הלנה, משמאלה בתה אינקה ומימינה בתה אילונקה. תמונה מ-1960.

ניניה של סבתי הלנה: בניי- אלעד, יואב, איתמר ואמיר; ילדיה של אירית- עופר, רוני ודורון; ילדיו של גיורא- עדי ועומר ובנו של ערן נטע, הם ממשיכי המשפחה בישראל.

1976. ניין שני, בני השני- יואב.

1974. הלנה וניין ראשון- בני אלעד.

1984. הלנה, אילונה, אורנה ואיתמר.

פועלת ייצור בקבוץ יקום. תמונה מ-1978.

סבתא וייסברגר וסבתא וינברג. תמונה מ-1973.

ספדה לה חברתה מקבוץ יקום:
"התאספנו להיפרד מהלנה וייסברגר. רבות עבר עליה. עם פרוץ המלחמה נעקרה מביתה, יחד עם משפחתה, ונדדה ברחבי ברית המועצות. גם כאן, בישראל, לא היה קל. מכה קשה הוכתה עם מותו של בעלה ונדמה שאף פעם לא התגברה על אבדה זו. אנו נזכור אותה כאישה מלאת מרץ, מלאת חיוניות, מעורה בחיים, מרבה בקשרים עם ידידים וקרובים."

הלנה וייסברגר לבית רוזנצוויג הייתה סבתא שלי. במקצועה הייתה מתורגמנית. חיה 88 שנים. יוסף וייסברגר היה סבא שלי, היה מרפא שיניים. חי 55 שנים.

2009. סבתא שבי שגיב, בתם של נחום מילשטיין, יליד קובל, ושושנה לבית וינברג ואני, סבתא אורנה לבית וינברג. ובתמונה השמאלית- ליאל נכדתי, בתם של אלעד ומלאת.

סבא יוסף,
כואב הלב על לכתך מאיתנו כה צעיר. היינו יחד רק ארבע שנים.

סבתא הלנה,
כתבתי זאת לזכרך ולזכר משפחת רוזנצוויג, משפחתך.
איני יודעת מדוע לא שאלתי אותך על משפחתך כשיכולתי.
עכשיו נותר רק להצטער ולכאוב על חייך הקשים.
ננוחם בבנים ובנכדים ובנינים.
נכדתך אורנה.